

Locuint'a Redactorului :  
si  
Cancelari'a Redactiunii :  
e in  
Strata Morarilor Nr. 13.  
  
Serisorele nefrancate nu se voru  
primi decât numai de la coresponden-  
ti regulari ai „Federatiunii“  
Articlii trimisi si nepublicati se  
voru arde.

# FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demanet'a.

Piramidele dualistice, un'a in Pest'a, alt'a in Vien'a.  
III.

Noi români, victuiuim asià dara, si inca d'in gratia si indurarea prove l'intie, intregi si sanetosi, avem patria, istoria, trecutu, drepturi istorice, titluri, amu strabatutu prin violentiele, tempestatile, furiele secelor barbare. Fiesce-care cu impresiunile lasate de moravurile secelor: oprimatori seculari cu prejudetiele loru, asupritii seculari cu nedreptatirile loru, ne afâmu toti inaintea județiului supremu politicu, care e civilisatiunea suprema, sê enuncie judecat'a sa cea nefalibila asupr'a acestoru controverse seculari. Barbarii, carii au persecutatu numai cause materiali, s'au nimicitu, au eruptu asupr'a nostra cu o violentia barbara, cu aceea-si violentia s'au prefacutu in nimicu, intogma ca si irumperea violenta a venturilor asupr'a suprafathei pamentului: in furi'a prima se ra leica nouri de pulbere, se restorna obiecte, apoi se perdu in immensitatea universului, fără de a lasa alte urme de cătu obiectele restornate. Noi români urmandu totu de un'a cause morali ne amu si alesu d'in gunoiele si spurcatiunile barbariloru, asemenea a celor mineralie aruncate pèle-mèle in caminu celu catravitu de elementulu focului, in care tote suntu espuse intensitatii si spitei focului, tote se prefacu in fluiitate, si in fine devenindu in coatingere cu aerulu rece, ignobilitatea se preface in sgura, si nobilitatea in auru. Eca inca o data causele nostre morali, cari ni dîcu cu viersu doiosu, ca s'au urmâmu esemplile svabiloru, sasiloru, armeniloru, jidaniiloru si a altoru ucumuri asiediate aici de eri alalta eri; ei au causele loru materiali, pentru cari se prefacu in magiari. Noi avemu causele nostre morali pe bas'a căroru-a cu neci unu pretiu nu voim a ne identifică cu voi. De divulu Traianu, de poporulu si senatulu romanu suntemu statuini in orientu spre formarea bulevardului in contr'a barbariloru; acesta misiune sacra amu si implenitu-o cu fidelitate si cu virtute romana; acesta misiune ne accepta si d'aici incolo. Dara emblemele nostre romane: natu'n a litate a si lim b'a au suferit prob'a focului secelor barbare, au esit'u d'in caminu ispitelor si torturilor barbare in tota a loru lucire, si stralucescu intogma ca si aurulu in midiloculu superbelor si măriloru familie romane. Cu o mandria si cu o indestulire completa privescu Italianii, Francesii, Ispaniolii si Portugesii incoce, cătra noi români, cu o placere nespresa audu ei accentele melodiose si far-mecatorie a le limbei Dieilor d'in Capitoliu, si striga toti cu unu viersu unanimu, că noi români de aici bine amu meritatu nu numai de numele romanu, de patria, fără si de recunoscint'a intregei Europe, si că potem contă presprigindu moralu alu loru. Daca voi ati gasit sprigintire morale in aceste popore eminenti, asiediate in culmea fericirei si a civilisatiunei, fiti siguri că aceea-si sprigintire morale o vomu gasi-o totu deun'a si noi in ei.

Nu le citâmu aceste mariri si suveniri natiunali, că dora aceste aru prevală preste titlurile moderne a le civilisatiunei, scimu forte bine că ele su-nepotintiose inaintea spiritului presinte, care imbuldiesce, restorna totu, ce e vechiu si putredu, si nu recunosc istoria feudală, trecutu, drepturi istorice, titluri. Ceea ce elu recunosc, e a te lapetă de acesta fantasie, si a te impoternici de progresulu presinte, de elemintele faptorilor, cari compunu acestu progresu. Noi vorramu numai a demonstra acestoru domni ametisti de radiele apropiarii tronului, că noi români inca ave-mu acele qualităti, cari le pretindu domnii de situatiune de a fi necesarie, ca s'au potem face parte in-tigatoria d'in piramid'a statului, că noi români suntemu machiniti si vatemati pana in alenculu animci de procedura domniloru atotu potinti. Onorea natiunala romana e profundu atacata atunci, candu unu poporu magiaru pauperu e politicu si suveranu si poporul romanu e nimicu, candu numai unu poporu miseru e destinat de a ocarmu sortea tuturor, si noi români suntemu destinati a pleca capuiu inaintea capriciurilor atâtoru tiranuti mici, consti-tuiti in potere de statu. Ne mirâmu că daca neinfluent'a nostra in suverenitate e decretata, de ce nu s'au decretat si neparticiparea nostra la greutătile statului. Daca qualitătile nostre morali spirituali nu-si in politica de neci o valoare, de neci unu pretiu,

consequentia logica eră, că neci qualitătile nostre materiali, neci sacrificiele in avere si in sange nu-si bune. Cumu se pote explica acesta procedura bizara a omenilor trecatori, pe cari principie se baseza ignorarea nostra completa in politica? De buna sama pe cele ale feudalismului, daca odata baronii feudali si alte neamuri privilegiate sub unu sfîr lungu de secole ne au maltratatu trupulu, acumu era-si sub pretestulu progresului suntu determinati d'impreuna cu poporulu magiaru a ni maltrat si spiretulu si moralul. Noi români suntemu supusii poporului magiaru supusu si suveranu. Noi nu suntemu in coatingere politica mediata si nemediata cu regele, murulu magiaru stă in midiloculu nostru.

Eca unde amu ajunsu sub aceste metamorfose politice egoistice, cari au imbratisiatu principiele moderne numai fatia cu magiarii, fatia cu noi români inse le au ignoratu barbarminte. Ele au pusu basa frecărilor si neindestulirilor internuinali, in locu s'au puna basa concordiei. Noi români trebue s'au simu de totu ticalosi si neconsiderati inaintea magiariloru de la poterea prezinte, noi nu avemu neci unu respectu neci o considerare inaintea loru, ei ne considera pe noi ca pre nesce dobitoce nevrednice de neci unu progresu, destate a se supune numai fortiei, devotate numai interesului materiale magiaru, si ca atari dobitoce meritâmu numai disprentiu si contemnare. Aceste suntu dogmele adoptate de poterea magiara fatia cu noi români. Dar' cine trebue s'au credii naturali aici in Transilvan'a ai principielor moderne usurpate de baronii feudali magiari si români si de burgesimea sasesca sub decursulu secelor? Noi români suntemu descendintii naturali ai suferintelor d'in aparaliu feudalismului, noue ni se cuvine transferarea acestoru principie umane! In tempurile feudalismului legea era suveranulu cu nobilimea, supusu era nobilimea, si poporulu era servu sclavitu. Onorurile, demnitătile, influențele, poterea, gradurile, tote aceste vertuti civico erau proprietati numai a le nobilimie. Care au fostu resultatulu lumineloru si filosofiei d'in seculu alu 18-lea? Acelu-a au fostu: că prejudiciul au trebuitu s'au faca locu ratiunimentului, usurpatiunca au trebuitu s'au se sdresca inaintea dreptului, privilegiul au trebuitu s'au se nimicesca inaintea egalităti, si servitutea sclavica au trebuitu s'au péra inaintea libertăti. Facem uoi romanii d'in Transilvan'a legi cu suveranulu acumu in seculu alu 19-lea? Ba nu le facem! Cine le face? Era-si nobilimea cu suveranulu! Ce suntemu noi români fatia cu clasele privilegiate acumu in Transilvan'a? N i m i c u ! de cătu instrumente orbe si vile, suntemu gatulegiulu, in care se arunca tote spurcatiunile si gunoiele politice comise de magiari, buna ora cumu au aruncatu clusiunii resultatulu nereusirii lui Vetter de deputatu opositiunalu asupra romaniloru felecani, dîcandu: că felecanii au fostu sedusi, ametisti de partit'a guvernamentale, quasi vero, ca si candu alegatorii clusiuni aru fi mai maturi in politica, intregi, si neacesibili de neci o coruptiune. Suntemu hantiuini de carulu triumfal alu claselor privilegiate, inhamati si dusi ca si nesce dobitoce la Pest'a. Ai dîce, că de partea asupritiloru domnesce ignoranti si lasitatea seculara, de partea asupritiloru domnesce cerbici si contemnarea seculara pentru majoritatea locitorilor romani d'in Transilvania.

Cine-su depositarii usurpatori ai onoruriloru, demnitătilor, influențelor, poterii, si gradurilor? Totu numai clasele privilegiate! Tote clasele privilegiate se ingradescu intre confinile immunitătilor, tote clasele se provoca la privilegiuri, sasii se provoca la ale loru, dîcandu: că dreptulu de a alege pe comitele loru e seculare, ne vedindu că alegerea capiloru tiendurilor si necompatibila cu responsabilitatea unui regim si ne vedindu că romanii si coplesiescu in numeru, si că si romanii au de a dîce ce-va in afacerile de statu! Serbii se provoca la ale loru! numai ca suprematia besericesca si politica s'au mai pota escercé asupra romaniloru. Privilegiul e in agon'a convulsuilor sale ultime, nu pota suferi lumin'a seculului presinte, elu si trebue s'au crepe. Inse pana va si crepe, elu e impedimentulu celu tica-

Pretiul de Prenumeratii:  
Pre trei lune . . . . . 4 fl. v. a.  
Pre siose luno . . . . . 7 fl. 50 cr.  
Pre anulu intregu . . . . . 15 fl.

Pentru Romania :  
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/4  
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.  
  
Pentru Insertiuni :  
10 cr. de linia, si 30 cr. tap'a tim-  
brala pentru fiecare publica-  
tione separat. In locul deschis  
20 cr. de linia  
Unu exempliaru costa 10 cr.

losu alu progresului omenescu, noi romanii suntemu prin elu eschisi d'in tote. Ce progresu e legea electo-rala d'in anulu 1848? Analisati-o! si veti vedea că materialulu piramidei e totu feudalismulu in diosu si insusu; dîceti că nu voiti stirbarea statului magiaru! d'apoi nu vedeti că elu e si stirbatu, prin lasarea in afara d'in statu a intregului popor romanu, care nu poate produce privilegiurile date de feudalismu! Poporulu romanu n'are autoritate, n'are vointia personala in statulu magiaru, elu e nepotintiosu, neutru si contemnatu in statulu magiaru! Spuneti-mi nu e acăsta acatietura inversiunata de privilegiu o derisiune a titlului de statu magiaru! nu e o indiosire a semnului de potere! candu voi pe unu milionu si trei sute de mii de romani i lasati afara d'in integritatea statului magiaru, pe restulu romaniloru d'in Banatu si Ungaria lu impedeccati prin uncliri degradatorie de civilisatiune intru esercerea drepturilor politice?! Ne ati lasatu si noue in legea electorală d'in 1848, ce e dreptu, nesce aperture si nesce crepature; inse si aceste intrări, numai d'ace'a le-ati lasatu deschise, ca unu anumitul numeru de romani neprivilegiati s'au pota intră, s'au pota jocă nesce roluri indiositorie, apoi s'au piera de pre scen'a politica, risu si persiflatu de ierarchia feudalistica, si ca diversele partite s'au si arunce gre-siele comise asupr'a comedia ntilor romanii politici stupidi. Legea vostra electorală d'in 1848 e unu elementu destoinicu spre coruptiunea caracterelor! ea obstinea cu principiele salutarie d'in anulu 1789, cu filosofia, si cu luminele seculului presinte. Ea e fatia cu aceste principie, aceea ce intuneculu cu radiele sorelui. Ea e brosc'a d'in fabula, in sumet'a ei de a imita pe bou, se susla, si-storce poterile in imitarea marimei boului, apoi crepa latita la pamentu, si devine uscata de radiele sorelui.

Mai bine eră, de cumva voi ati fi lasatu legea electorală a erarchiei feudalistică d'in anulu 1791, s'au nu mai batujocuriti prin legea electorală d'in anulu 1848 progresulu lumineloru, alu filosofiei, si principiilor omanitarie d'in anulu 1789! Ati eugenat cu ne batujocuriti pre noi, si éca v'ati batujocuriti pre voi! Vedem uoi in legea electorală d'in anulu 1848 că ore ratiunimentulu au triumfatu asupra prejudiciului? Ba nu! pentru că ea nu se poate impacă cu acelu progresu, ca si unu numeru de unu milionu si trei sute de mii de romani s'au ie parte in poterea statului! Vedem dora că dreptulu aru fi triumfatu preste usurpatiune? Ba nu! că-ci numai acele clase privilegiate, carii au ocupatu locu in erarchia feudalistica usurpeza si acumu deropturile cu venite majoritatii de parte cumpenitorie! Vedem dora că privilegiul au disparutu inaintea egalitatii? Ba nu! că-ci sasii si tote clasile privilegiate si au ocupatu acu locurile loru seculare, rodul la privilegiuri, ca si canii la ose, si decumva unu neprivilegiat uorusnatum se incerca a se apropiă de alimen-tulu peilor nobilitare, atunci tote clasele trecutului si-ringescu dintii si navalescu toti cu o furia barbara asupra fiului nefericiti alu progresului; vedem uoi că numai clasele muribunde reprezentea tier'a in tote direptiunile. Au dora servitutea sclavica s'au nimicatu inaintea libertăti? Aici se vede ce-va progresu! materialismulu s'au eliberat, ince sub acea conditiune, ca d'in sclavii claselor privilegiate s'au devenim uera-si supusii acestoru-a, si cu pericol de a ne vedea de nou uera-si trantiti si travaliti in starea primitiva. Că-ci unde nu-si drepturi politice, neci drepturi civile nu potu esiste, garanti'a drepturilor civile suntu drepturile publico-politice.

Nu e ridiculu a reconstitui privilegiul, unu ca-davru, in potere de statu, nu vedeti că elemintele lui de multu su-ingropate, părtele lui constitutive acumu odihnescu in cemeteriurile seculare ale tierei, dominiulu lui nu e de acestu seculu, dominiulu lui s'au tienutu de secelele espirate, ele nu mai esistu, asi si privilegiul e acumu numai unu fantomu, e nalu-cire a maririi lui espirate, prin care clasele privilegiate se incerca a-si face ilusiuni de unu venitoriu stralucit. In locu ca clasele privilegiate s'au se des-brace de ultimele vestigiuri ale immunitătilor, ca d'in personalităti efemere s'au devina omeni reali, s'au spele in ap'a Iordanului de pecatele stramosiloru loru, comise in decursulu secelor in contra mosneniloru,

ele pretindu de la noi romani<sup>i</sup>, cu o cerbică si mai inversiunata, să ne lapedâmu noi națiunalitatea si limb'a. Ai dîce că elementulu susutinerii acestor personalități efemere e privilegiul, si elementulu susutinerii nostre e națiunalitatea si limb'a. Eca causele materiale, si causele cele morali cum izbutesc dupa atât secole in tota a loru valoare. Materialismul usuatu, ca o materia putreda trecatoria trebue să pieră, să se nimicesca înaintea moralului. Moralul ea o esentia divina e destinat la o vicia perpetua. Trebuie să urmâmu cu totii cursulu naturii, si cei-a, carii prin uneltiri, prin intrige, prin diplome au silitu natur'a, s'au innalțiatu asupr'a altoru-a, trebue să se reducă la acea ce ei si suntu, adeca la simpli magiari-omeni, simpli sasi-omeni, simpli romani omeni. Neci o națiune nu e mai buna de cătu alta națiune, neci o națiune nu poate fi mai suverana de cătu cealalta. Tote trebue să fia egali in statu, in acea proporțiune, in carea ele suporta greutătile statului. Acestu principiu s'au ignorat in anul 1848 la compunerea legii electorale si ce au fostu efectulu acestei ignoranțe? Au fostu resboiul civil! Se ignoreza in perpetuum si acum de domnii situatiunei fatia cu noi romani. Si noi d'in națiune proscrisa, nu potem să devinim de orbirea omenilor situatiunei națiune suverana si politica imbracata si decorata cu emblemele naționale, meritate de secole.

(Va urmă.)

Vien'a, in iuniu, 1868.

#### La pronunciamentulu Romanilor Transilvaneni.

Pronunciamentulu Romanilor intruniti in Blasius cu ocasiunea dîlei de 15 mai si-a facutu efectulu său. Acestu pronunciamentu e cu atât mai ponderosu, cu cătu s'a facutu acolo, unde cu 20 ani nainte d'acăstă națiunea romana d'in Trans. a jurat pre evangeliulu libertății si independintiei, si a valorificat si saută prin arnă si sange acestu juramentu neprescriptibile. Elu este expresiunea cca mai sincera si fidela a sentimentelor, convictiunilor si pretenziunilor unui milionu si jumetate de romani; cu tote asta cei fără de lege nu vrea să intielegă, căci unii lu-interpreta reu, altii lu-despretescu, multi lu-calomnieza. Să ascultăm mai antâiu „Post'a de demantă“ de aici. „Principiulu națiunalității — dîce numitulu diuariu — nu e de cătu o rentorcere la barbaria. ... Cumca națiunalitățile nu se multumescu cu sfaramaturele, ce voru căde de pre mes'a dictii maghiare, ni arcta congresulu Romanilor de la Blasius. Favoritii Dului Bratianu ceru nedependint'a Transilv. si sufragiul universale. Să inseamnă bine, că Români voiesc ca Trans. să fia nu mai a loru. De altmîntre — intre noi dîsu — uniunea Trans. cu Ungaria nu e cu totul dreptă; totu-si noi o mai voim unita cu Ungaria, de cătu să se prefaca in o România mica, ori in o filiala a Romaniei libere. Cum va potè Ung. indestul pre acesti rebeli contr'a ordinei istorice? Spre acăstă nu e de ajunsu nice o intielegiune omenesca. Aci chiar si F. Deák nu poate face nimic. Fanaticii principiului națiunalității vedu in Deák pre inimiculu loru celu mai mare.“ Canteculu acestă nu e nou, e totu celu vechiu. Trans. e periculoasa, Trans. graviteza in afara, de aceea trebuc stersa d'in numerulu tierelor autonome si independinti, trebuc steruite pana si suvenirile ci istorice. Cum va potè Maghiari'ia indestul prenațiunea romana, pre acăstă rebela contra ordinei istorice? se intreba susu-numi-

tulu diuariu. Responsulu 'nostru e urmatorulu: ori prin recunoscerea autonomiei si independintiei Trans., ori prin baionete. Altu midi-locu nu e. Nemtii n'ar' trebui să se mire, că noi — fanaticii principiului națiunalității — vedem in Deák pre inimiculu nostru celu mai inversiunatu. Fatia de noi cu ce e mai bunu Deák, de cătu Kossuth, Ghiczy et compania? A facutu elu ce-va in favorulu drepturilor nostre, prin ce să ne inspire stima si simpatia? Nu, nu, nu! De altmîntre constatăm cu bucuria, că chiar si Redactorele nechalit alu mentiunate foie inca recunoscere, că lucrul uniunie Trans. cu Maghiari'a e necurat. Să trecemu la altu diuariu. Renumit'a mercenaria „Nou'a Pressa libera“ se folosesce de pronunciamentulu Romanilor spre a cără pre bietii cechi, si a indemnă pre nemti să pasiesca cătu mai aspru contr'a celor d'antâi, căci pre cum Maghiari'a nu poate esiste ca statu de sine fără Trans. și nu poate nisi Austri'a fără Boem'a. Noi la acestu adeveru mai adaugem numai atât'a, că Maghiari'a nu va potă esiste ca statu independinti nisi dupa anexarea Trans., anexiune, care dupa noi cade in categori'a impossibilitătilor celor mai pronunciate. Totu „Press'a venduta“ adauge, că acestu pronunciamentu nu platesce o ceapa degerata, d'in causa că Rom. trans. sunt reprezentati in diet'a d'in Pest'a, si participara la tote agendele ei. De acă se vede, că ca cunoște mai bine opinionea publica a chinesilor, de cătu a Rom. trans., căci altmîntre n'ar' sustine atari absurdități. Ar' trebui să scia cinstița jupanese, că acei căti-va cameleoni si smintiti, ce intrara in diet'a d'in Pest'a cu titlulu de „deputati rom. ardeleni“ nu sunt reprezentanti națiunei romane, că opinionea publica i-a condamnat si infernat de multu cu timbrulu tradiții, dar' ce să le faci, daca pelea de pre nasulu loru e mai groza de cătu solzii crocodilului, pre care nu lustrabate glontiulu? cum să procedi fatia de ci, daca conscientia loru e 10 graduri sub 0? Alti omeni in pusetiunea loru si-ar' fi depusu de multu mandatulu. Deci nisice omeni, cari nu tiene nici la drepturile maiei loru, nici la onorea si demnitatea loru, nu potu reprezentă națiunea rom. d'in Trans. — „Reform'a“ cu privire la pronunciamentulu d'in cestiune intre altele dice: „Romanii intruniti in Blasius facura o demonstrație imposante contr'a maghiarilor. Politicii domitorii d'in Vien'a si Pest'a despretescu si calumnia totu ce facu Romanii, dar' voru seceră ceca ce au semenat, alecta ura si o inimicia sangerosa. Maghiarii mergu pre drumul d'in 1848.“ Apoi adauge impreuna cu „Morgen Post“: „Croati'a e iritata, e asemenea unui vulcanu nainte de crumpere. Domn'a maghiara stă pre unu vulcanu, si o explosiune e forte de temutu.“ Noi mai adaugem, că nici Trans. nu dorme dusă pre perimile constitutiunii maghiare. Acum să trecemu de la diuariile serioze, la celea ce se nutrescu cu gunoiu, cu calomnie, injurie, dejosiri, ridiculosități. D'in aceste vomu cătă pre doue, „Pesti Napló“ d'in Pest'a, si „Debatte“ de aici, cari ambe esceleaza in insultare, si ne areta pre tota dîu'a, că li lipsesc orii ce sentiu de onore si demnitate. Celu d'antâi, organulu lui Deák si alu minist. magh., dupa elu „Debatte“ caracteriseza pronunciamentulu rom. trans. de unu actu copilarescu, si noroculu că nu s'au intemplatu turburări, căci atunci ar' fi vai de pelea acelor copii, ce cuteszara a face opusetiune maghiarilor. Astfelui vorbesce „P. N.“ si prin elu minist. d'in Buda-Pest'a. Ne asteptăm ca

magiarii să monopolizeze tote atributele dreptului si libertății, ne asteptăm să se demita la noue atente contra noastră, erăm sicuri că ori ce manifestație de opusetiune va face sange râu in ei, dar' nu potem crede că voru impinge asiă departe despretilu asupra omenimiei si ur'a contra noastră, in cătu să dechiare de nebuna, de copila pre o națiune, pentru că cere drepturi la vicia si libertate, să timbreze de copii pre veteranii d'in 48. Fia si copii dar' aduceti-ve aminte de dîsa lui Christosu: „lasati copiii să vina la mine căci a unor'a ca acestor'a este imperati'a ceriului“ Astfelui ve dîeu si eu: „dati pace acestor copii, căci a unor'a ca acestor'a va fi imperati'a Trans.“ In fine eu recumandu nervi tari — atât ingafatilor de la „P. N.“ cătu si „găscelor“ de la „Debatte“, — caru voru sta fatia in fatia cu acesti copii, ca să desleze cestiunea Transilvaniei.

I. C. D.

#### ROMANIA.

A treia adunare a societății „Transilvania.“

Procesu verbalu.

Siedintă III, Duminică 12/27 Maiu 1868, la 1 ora după amiedia-di, in localulu Gimnasiului Mihail (Sal'a Cornescu). Presedintă d-lui A. P. Ilarianu.

J.

D. Presedinte deschide siedintă Adunării prin unu tori'a dare de séma facuta in numele comitetului, despre starea societății de la 3 Februarie anul curentu pana acum.

Onorabile Adunare.

Fondul societății verificatu de adunaro la 22 Octombrie anul trecutu, era de lei vechi 12,358 parale 32; la Februarie anul curentu de 27,526, parale 7.

De la 3 Februarie pana astă-di, fondul societății, după bilantul ce amu onore a vi supune, a crescutu la sum'a de lei vechi 88,520 parale 6.

Atât după bilantul; era in realitate sum'a intrata pana in momentul de facia trece poste 125,687 lei vechi, precum vomu vedé indata.

Numerulu totalu alu membrilor societății formati in acestu trimestru este de 209. Afara de acăstă, 9 consilie judeciane ni-au si tramsu frumose subventiuni.

Precunuu veti binovoia ve incredintă d'in condiciele dosarele societății si d'in bilantul casieriei, sum'a realizată in acestu trimestru de la membrii noi, d'in subvențiunile consiliilor, d'in donatiuni, d'in estraordinar si d'in procentele capitalului, este in totalu: 61,865 p. 29, care adausa la fondul d'in trimestrul trecutu faco sum'a totala a venitului societății de la inceputu pana astă-di, lei vechi 89,391 parale 36.

Inse:

1. S'au cheltuitu in trebuințele societății in acestu trimestru lei vechi 871.30

2. Sunt dati ca imprumutare la vistieria cu 8%, pretul care posedâmu 4 bonuri, in sum'a de 80,213.37.

3. Se află in numerariu 8,3069.

Astu-felu, scadiendu cheltuielile, fondul societății in bonuri si in numerariu este 88,520.6.

Sumele cele mai insemnate au intratu de la consilie judeciane si comitatele permaninte, si anume: Consiliul judicelianu de Ilfov u lei vechi 8002.32, Cons. de Covurlui 8000, cons. de Romanat 6000, cons. de Argeșiu 4000, cons. de Teleormanu 2500, cons. de Dolj 2000, cons. de Valea 1000 cons. de Prahova 1000.

Orasiele, in cari s'au facutu in acestu trimestru multi membri si de unde au intratu sume mai importante

d'intre romani oficiali, si a nume in Solnoculu M. 7 insi, er' in Crasna 5 insi, si acesti putini romani orau chiamati a aperă interesi poporului romanu in contr'a loru 60 colegi de ai loru de națiunalitate maghiara, precum si contr'a a loru 20 si mai bine de advocati, totu d'in aceea națiune, cari toti, cu putină exceptiune, mai multa frica aveau de aristocratii loru de cătu credintia către juramentul depusu, unii ca oficiali, altii ca advocati; pentru aceea potem dice, că vietă a unor d'in acesti putini deregatori romani sub acestu provizoriu, privindu la multimea proceselor urbariali, puse tote in curentu cu o iutie grosnică, precum si impilările si maltratările soldagirielor, jurasorisori si pandurilor a supr'a poporului, — a fostu unu purgatoriu, să nu dîeu unu martiriu; dîeu, numai a unor-a, pentru că nu toti sunt intru adeveru romani, mai sunt si de cei, cari bine se caracterizeaza, intr'unu numeru de asta prima-vera a unui diuariu romanu: „de o menia a fi-a carui sistem, traescu pante celui.“

Sub provizoriulu lui Majláth.

Poporulu dubitu si impilatu de către oficialii ei nesatisfaci si advacatii aristocratilor, națiunea romana incelata in

innalta pentru patria; d'in acăstă causa, io, d'in parto-mi, nece potiu precepe, ce vre pră-venerat'a Gazeta a Transilvaniei d'in an. 1866, nr. 97—101 candu, luandu in aperare pro deputati romani pentru portarea loru in genere si specia minte fatia cu pările dismembrate, imputa a legatorilor că nu i-au facut atenția la misiunosa sa, dr' celor d'in părți, că de ce nu au supeditat cele necesarie; de e drepta acăstă imputare, io atunci nu precepu cum intielege venerat'a Gazeta drepturile si obligamintele deputilor in una casa reprezentativa?

In cunoșintă a acestei incelatiuni amare si in sensul mentulu dorerosu alu acestei nedrepăti, vedem in pre Romanii selagiani in 1865 in noemv. si dicemvre, pasindu la alegeri de deputati, cu candidatii loru naționali, cu tota resignație; sgomotosele si violentele alegeri d'in Selagiu, precum si rezultatul loru, sunt pră-bine cunoscute publ. romanu, d'in relatiunile toturor foilor romane, cătu si d'in unde nemtice; in 5 cercuri, cu majoritate romana, nece unu deputat roman; brutalități, frangeri de osa si omoruri in se astule; provizoriulu lui Majláth a emulat in impilări si dispineri despoticce cu absolutismul lui Bach si provizoriulu lui Schmerling; decumva sub provizoriulu lui Schmerling s-a cutu ce-va dispusetiune mai drepta si pentru romani, provizoriulu lui Majláth a dispusu contr'a, sub protestu, că access, si

#### FOLIOR.

Una privire fagitiva preste istoria politico-națională a Romanilor d'in Selagiu.

(A se vedea nr. Fed. 71, 72, 73, 79 si 80.)

Tienendu-se diet'a Transilvaniei la an. 1863/4, romanii sel. sperau că dora li-se să implini alta sperantă, adeca protestul loru, contr'a dismembrarii Selagiului de către Transilvania, se va transpunere Dietei si aceea-si la innalțimea misiunii sale defendendu intregitatea, autonomia si nedependint'a Ardelului, va reclama, cu voce poterica, fizice rapite, insa nu s'a implinitu. \*) Totu in acestu provizoriu romanii credeau, că tandem aliquando li-se va respecta limb'a; acăstă inse, pre langa tote ordinatiunile mai innalte, nu s'a implinitu; totu, de ce s'au potutu in cătu-va imbucură romanii selagiani, a fostu, că comisarii (Fispanii substitui) d'in Selagiu, in urmă petitiunei innalțate la Majestate in 1861, pentru injuriele, ce li s'au facutu romanilor in municipie, si la staruint'a a loru 2—3 barbati d'in fruntea clerului selagianu, au denumitul si

\*) Romanii selagiani au vrutu de nou să se adrescze Dietei Transilvane in cau'a acăstă; unu rescriptu inse, venitul de la Cancearlia aulica, presidialminte, impuse comisariilor d'in Selagiu, de a vigila neconitența ca nu cum-va să se mai adune poporul romanu in cau'a dismembrarei părtilor adresate, si a judecă aspru pre cei ce aru indresnăsi a face ceva pasi in cau'a acăstă; aceste mesure au impodcatu orice resuțintă drepta a selagianilor de a se intorce către Dietă Transilvaniei pentru cau'a loru, care Dieta, scieă d'altmîntre pre-bine cau'a părtilor, precum si chiamarea sa cea

liste si bani intra pe tota diu'a.

Intre altii detorimi multu, onorabilei dnu Misail. Dlui, pre langa cã respunse sum'a de membru alu societătii si alu adunării, facu unu apel caldurosu cãtre numerosii sãi amici si cunoscuti (aplause).

De la consiliul judecianu de Ramniculu-Saratu asceptâmu o suma de 4000 lei vechi; de asemenea si de la alte consilie judeciane si municipale. On. d. Lupascu ne inscrise, cã in mai multe locuri s'au subscrisu sume insemnate pentru societatea, cari se voru incasã dupa racolta.

Cartea II. a societătii s'a tiparit. Cartea a III. va cuprinde lucrările si progresele societătii noastre de la 2 Februarie pana acum.

Precum vedeti, dnii mei, societatea nostra face progrese mai multu decât indouite. Deja suntemu in stare a trame de la toamna inainte 3 tineri la studie universitarie in Francia'se Italia.

Dar' nu atât sumele, ce incurgu cãtu ideile si insufle, ce desetepti, face lauda si marimea societătii noastre.

Spre a vi dà o mica ideia despre acésta, aru trebul sã vi citescu multimea corespondintelor pline de sentimente natiuniale, ce primim d'in tote părțile locuite de Romani.

Mai multi tineri membri ai societătii organizara o serbare dilei de  $\frac{1}{15}$  maiu, aniversarea reinvierei in Transilvania, si totu o data aniversara societătii, cãci in acésta mare dì resarî in anul trecutu idea societătii Transilvania.

Cu ocazie acestei serbări primirâmu prin telegrafu felicitare de la junimea romana d'in Sibiu, de asemenea de la societătii „Roman'a“ a studintilor d'in Vien'a. (Applause.) Merita se ve amintescu despre frumos'a scrisoria ce ne trimite junimea romana d'in Blasius, leganul culturei romane de preste Carpati, de unde au esitui Maioru, Sinesi, Clain si altii ale caror nume nimoni nu le pronunciã fãra respectu.

Éta, dnii mei, cu ce iubire si sperantie privescu la noi Romanii, éta ideiele si sentimentele ce face sã resara societatea nostra in tote părțile Romaniei.

Scopul societătii e inticlesu de toti.

Prin portarea nostra de pana acum amu castigatu in crederea, stim'a si iubirea Romanilor. Inainte; totu cum amu inceputu, astu-feli portandu-ne, toti Romanii ne voru dà mana de ajutoru, cãci Societatea nostra e simbolul legaturei si fratiei Romano, prin inaintarea culturei romane. Ce dulce va fi a privi mai tardu si a audî pre acci ce voru cresce prin ingrijirea societătii noastre, a-i audî dicundu: A cest i frati ne-a datu lumina, acestia ne-a facutu sã vedem uceriul Romaniei.

Pe candu altii si risiposu adese cele mai nobelo facultati pentru mici si trecatorie interese ale dilei, noi sã continuâmu, fratilor, a lucru dupa mesur'a micilor nostru midilice, pentru interesele sempietene ale culturei romane cãci, dicu si repetu fãra incetare: Cultura va salva Romania! (aplause prelungite.)

Dupa acésta dare de séma, d. Presedinte conformu art. 24 din statute, propune alegerea a trei secretari din senulu adunării.

Adunarea decide cã dnii secretari ai adunării precedinte sã urmâza a-si ocupu locurile si la acésta adunare.

In virtutea art. 19 lit. c) din statute, se proclama de membri ai adunării 49 domni.

In virtutea art. 19 lit. 6) din statute se proclama de membru alu adunării d. A. Racoviceanu studentu la Universitate.

In virtutea art. 11 din statute, se propuna de comitetu si se proclama in aplausile Adunarei de presedinti de onoro ai societătii:

D. Eliadu Presedinte alu Academii Romane din Bucuresci. D. T. Cipariu. D. Laurianu. Prea Santia s'a Mitrop-

titulu, Andreiu Siaguna, fostu presedinte alu societatei literarie d'in Transilvania. D. Vasile Popu, presedintele societătii literare din Transilvania. Prea S. S. Episcopulu Ivascoiu, Presedinte alu societatei literarie d'in Aradu. D. G. Harmasachi, presedintele societătii literare d'in Bucovina.

In virtutea art. 25 d'in statute, d. Presedinte propune alegerea unei comisiuni de celu putinu 3 membri d'in sinulu adunării, omeni speciali in materie de contabilitate, pentru esaminarea socotelilor societătii de la 2 fauru a. c. pana asta-di. — Facendu-se alegerea, Presedintele proclama de membrii ai comisiunii pe d-nu Obedeanu membru alu adunării legislative, Timoleonu referindariu la curtea de conturi, Munteanu capu de masa la ministeriul de finançie, Cepesiu verificatorul la directiunea telegrafelor si postelor si Almessiescu, comerciantu.

D. Presedinte areta cã societatea e in stare a crea trei stipendie si cã comitetul a pregatit unu proiect de reglementu pentru admisarea la concursu.

Adunarea decide a se discutu acestu proiectu in sedinta viitoria.

Datu in Bucuresci 12 maiu 1868, in localulu gimnasiului Michaiu.

Presedintele societătii, A. Papiu Ilarianu. Secretari, M. Strajanu, Cetorianu, Comisia.

## Noutati Straine.

ITALIA. Despre resultatulu misiunei arciepscopului Haynald la România publica diuariulu „Correspondance Havas“ urmator'a corespondintia: „Arciepscopulu a avutu trei convorbiri lungi cu pap'a, si i-a immanuatu o epistola a imperatului Franciscu Josif. Arciepscopul de Caloci'a facutu numai comentariulu epistolei imperatesci, descriindu in modu drastich situatiunea domitorului său, carele fluctua intre impulsulu conștiintei si caracterului său si in-tre cerintele neesorabile ale suveranității constitutiunale; arciepscopulu desemnat cu colori viu erule a alternativa, in care se astă imperatulu: a subsemnat legile cele noue, contrarie concordatului, său a renuntat fãra amenare. Marinimositatea innascuta si caracterul cavalerescu alu Absburgilor, firesc că nu i-aru iertă, să esiteze multu intre aceste doue estreme; pap'a inse să consideră, cã renuntarea lui Franciscu Josif aru fi o nenorocire atât pentru biserica, cãtu pentru Austri'a considerandu minora entitatea presumtivului succesoru pre tronu, aru fi nenunciaturu de lipsa a instituției regalității, si acésta usioru aru potè caudu in manele protestantului Bust, său ce aru fi si mai reu in manele unor israeliti, cari aru aduce in pericolu beserică si dinastia.

Daca d'in cont'a imperatulu nu si-ia refugiu la unică separe a renuntării, atunci e absolutu cu nepotintia, a se elibera de necesitatea trântica, ce liace pre elu, si autoritatea lui e nepotintă a lui scutul de acea necesitate. Ca preatu, episcopu si barbatu de statu, incurcatu in afacerile terrei sale si cunoscend situatiunea, Haynall oferî papei demnitatea sa ca garantia pentru afirmările sale.

Fiindu luerurile atât de complicate, imperatulu si-ia refugiu la santitatea sa invocandu sfatul parintescu alu santitatii sale si lumină, ce i-vine de susu. Santul parint a fostu tare uimitu de pietatea si supunerea fiesca a lui Franciscu Josif, si-i scrise o epistola lunga ca respunsu. Intr' acésta epistola santitatea asigura pre Franciscu Josif de interesul ce luare cu situatiunea lui cea dorerosa, si lu-lauda

fi acum sã me esprimu, cum noi, selagianii, amu potè scapa de atât-a nedreptă si nenorociri ce ne impedece desvoltarea si progresulu natiunale? Nu me sentiu inse competente a me declară in o cestiu atât de grave, si cu atât mai putinu asiu vrè a preo cupă opinionea si convictiunea poporului intregu selagianu in asemenea casu momentosu; suntemu in vietia constitutiunale, adunările si reunurile politice, intre marginile legei, sunt iertate; deci detorinti'a poporului si a Senatului romanu d'in Selagiul e cã, si pâna candu natiunea intrega se va potè consultu despre sortea ei intr'unu Congresu Natiunale, — privindu cele doue cestiu gravi si vitali pentru natiunea nostra, cestiu natiunalitălor si ceca a organisarei municipielor, considerandu si impregiurarea fatală, cã noi, romanii selagianii, la dicta nu suntemu reprezentati neco prin unu deputat d'in sinulu nostru, — sã se intrunesca politicamente cãtu mai curendu, si asié, in modu legal, consultandu-se, sã faca unu pronunciamentu, demnu de fii Selagiului, cari nece intr'o impregiurare nu si-au uitatu cã sunt descendintii lui Traianu.

Inchiu aceste litere cu expresiunea dorintei ferbinti, ca poporul romanu d'in Selagi, fidele juramentului d'in 1848, depus in Campulu Libertatei, fidele conclusiunilor adunării d'in 18. sept. 1861, tienuta in Basesci, si memore de veritatile cetorianesci si natiunali e compatriotilor săi, a unui Gr. Maior si a lui Sim. Barnutiu, sã nu pregete a-si implini detorinti'a sacra cãtre posteritate, se esa pre campulu activității, carea singura e in stare a ne mantu natiunea de pericolul, care o amenintia. *Unu romanu armalistu.*

Intru altele, cum le merge selagianilor, de la inaugurația dualismului incoce, crediu cã nu mai deve se memoru nomică, pentru cã starea si sortea loru politico-natiunale nu diferasc intru nemic de ceea a intregei natiuni romane de sub Corona lui S. Stefanu; dualismul denega existența politica a natiunei intrege, prin urmare si a Romanilor selagiani; acestu dualismu denega aceea ce legislatiunea unguresca ante de 1791, — dupa cum atesta nenumerate urme d'in „Corpus iuris“-ulu Ungariei — a recunoscutu; elu — dualismulu — nu cunoște in imperiul austriac decât una natiune magiara si alt'a nemtiesca; Tripartitul si Aprobatele de-si despoia pre natiunea romana si pre fiii ei de drepturi, totu-si nu i-au denegat neci-o data existența ca natiune; areta acésta nenumeratele locuri, ce occuru prin acele legi, cu expresiune de „az oláh natio“, — dualismulu inse recunosc numai soiuri si rase de popore (népfaj), său individi, cari sunt detori si solvesca darea regulata si se subporta tote greutățile; este dara la ronda, e dreptulu si detorinti'a natiunei romane, ca se arete celor de la potere si Europei intrege, cã ea — natiunea romana — cõiste nu ca o turma de vite, ci ca natiune politica, coordonata si nu subordinata celei magiare; e detorinti'a natiunei intrege ca, memore de trecutulu ei si conscientie de drepturile ce i competiesc ca unei natiuni, educandu-si a minte si de juramentul depus in Campulu Libertatei, acuma sunt 20 ani, se mai intrunesca odata in unu Congresu Natiunale, si se pronuncie in unu modu, demnu de una natiune, carea are se aiba unu viitoru.

Dupa aceste scurte notiuni despre trecutulu si presentulu statu politico-natiunale alu Romanilor d'in Selagiul, ar,

Berladu, prin starinti'a dlui Directore Vergoli, si altoru dni profesori de acolo, lei vechi 2605. Braila, prin starinti'a dlui presedinte Vericeanu 1236. Ploiesci, prin starinti'a dlui Directore gimnasialu Romanescu 1030. Iași, prin starinti'a dlui presedinte Adamescu 819. Craiova, prin starinti'a domnului Murgasianu 513. Memori, cari au oferit sume mai insemnate suntu: D. Petru Bradisteanu, advocat, Bucuresci, lei vechi 1269. D. Neulescu, deputat T. Severinu 635, D. Grigore Marhilomanu 500.

In fine prea santi'a s'a parintele Dionisiu 864 p. 21, de sparte s'au facutu mentiune in darea de séma d'in trimestru.

Si insi au respunsu 12 galb, său mai multu; acestei se proclama in data de membri ai adunării.

Merita mentiune onorabili, urmatori dd. membri ai societătii: D. C. F. Robescu, Bucuresci 6 galb. A. F. Rotaru, idem 1. vechi 126, 36, G. Petrescu, advocat, 105, Vasilie Holbanu, Galati 192, M. Constantinescu, Galati 192, N. Vlăicu, Galati 160, C. Lebedat, Galati 160, C. Malaxa, Galati 156, C. Trotoreanu, Galati 156, C. Nicula, Berladu 160. V. Romalo, Berladu 160, Iacobu Fetu, Berladu 96. Acestu d'in urma on. domnului transis in societate 12 galb. spre a fi proclamatu de membru alu adunării. D. Teodoru Papazolu Braila 108, Iosifu Iohor, Braila, 108, Sterie Caluda, Braila 108.

Acumu trebuie să insemnezu, domnii mei, cã, dupa ce silele erau deja inchiate, au mai intratu la societate insemnate, cari inse ne mai potendu si trecute prin fortele de statute si de regule stabilite de comitetu, nu potu prevede in bilantul, remaindu se se preveda in trimestru viitoru.

Acesta suntu: 1. La locul antâiu, incomparabilulu noștru presedinte de onore, d. Lupascu ne a mai transis lei 8599, p. 1, spre a completă sum'a de galbeni 500, ce ne amisese.

D. Lupascu ne serio, cã adunarea acestei sume se detinute silintelor mai multor Romanii binevoitori, si anume, N. Enescu, V. Holbanu, Michail Leonardi, Stefanu Stefanu, Stefanu Panoitescu, Mihailu Dumitriade, G. Fulgeru, Nicolai Plesnila; ér' in cea mai mare parte dlui N. Enescu de la inceputu a datu celu mai devotatul concursu idei generale si natiunale a acestei societătii. D. Iuanu, ne tramezi adunati in Botosani, lei noi 258 50 bani. — D. Nerone, 20 galbeni 3 lei 6 parale. — D. Costiescu si Homorodu de la membrii d'in Ploiesci, 6 $\frac{1}{2}$  napoleoni. — D. Directorul, de la membrii d'in Turnu Magurele 26 napoleoni 6 lire galbeni. — D. Iacobu Fetu de la Berladu 12 galbeni. — Bogdanu, Craiova, 12 galbeni. — D. Obedeanu, Roma, 12 galbeni. — D. Stojanu ne aduse pe langa o adresa o sumă de 25 napoleoni d'in partea comitatului teatrului italien d'in Craiov'a, in societătii sumei, ce se cuvine societătii Transilvaniei d'in represintatiunea data de trup'a italiana in cadrul societătii, declarandu, cã in data ce onor. comitetu teatrului va inchide societătii a calei serate, si va lamuri dreptul in acelui beneficiu, se va grabi a ne dà si restul ce aru mai cuveni.

De la Vlască s'a primitu lei noi 2328 bani 88, d'in cari vechi 5000, de la comitetul permanentu alu judeciului, si la membri formati in Vlască.

Municipalitatea de Bucuresci chiaru éri ne numeră sum'a redunita in budgetu in folosulu societătii de lei noi 6000.

Acesta si alto mai mici sume intrate acum de curnudu si incajarea societelor, prin urmare neprevideute in bilantul, adaugandu-se la sum'a d'in bilantul de lei vechi 88,520 si 6, fondul societătii in realitate trece asta-di, precum am inceputu peste suma de lei vechi 125,687.

Si facuta sub provizoriu, nu poate fi buna in constitu-

ție.<sup>\*)</sup>

### Sub dualismulu magiaro-nemtiescu.

Dupa impilările de sub provizoriu lui Schmerling, in cursu de 5 ani, si dupa brutalitatele de sub provizoriu lui Hajnal, selagianii sperau cã înaltul regim unguresc, dupa legile d'in 1848 ar fi se fia democraticu, va alina silelor, va fi dreptu in denumirea comitilor supr., si se face disputionu ca comitetele comitatense se se constituie pe baza mai drepta, dupa carea poporul romanu se fia reprezentat in natiunate majoritatei sale, ei sperau cã limb'a magiară va dechiară egale indreptățita; in disertu tote speranțe, pentru cã celor de la potere le-a placutu altmire!

Dupa acésta noua lovitura in interesulu poporului roman, cu inimă plina de dorere lu-vedem pasindu la alegerea de functiunari la an. 1867, in lunele lui maiu si iuniu; si-a pus tota silint'a ca macar acéste alegori se reesa indestulitoru pentru elu, si pentru dreptate; au voitul cã, nu au nece unu comite de romanu, se aiba macar cãte unu vice-comite. Interesii magnatilor si ambitiunea poporului magiaru inse au vrutu altmire, ei nu au potutu suferi se aiba romanii vre-unu v.-comite d'in sinulu loru, si spre batatorul legilor, la cari ei se provoca cu atât'a sumetă, abie se suferit cã preste 100 mii romani se aiba 9 oficiali subalterni (5 in Solnociulu-M., 4 in Crasna).

Sub provizoriu lui Schmerling s'a fostu facutu ne scimbări mai corespondintorie referintelor locali, atât-a cesturilor judiloru cercuali, cãtu si a notarielor comunali, si este in aste d'in urma venia, in cãtu-va, satisfacuta si a pretensiune natiunale a Romanilor; provizoriului lui Hajnal inse acésta nu-i convenia nece decât.

pentru pietatea si obedintia lui. Santitatea sa asigura pre imperatulu, ca nu e respundietoriu nantea lui dideu pentru o fapta, la care l'a silitu pre-siunea evenimentelor, violinti a neamiciloru beseresci, si care fapta a comis-o numai, spre a incungiu-rele mai mari, si urmari, cari potu fi mai stricatoise; imperatulu inse se intrebuintieze prim'a ocasiune spre a se rentorce la vechiele sale oblegatiuni catra beseresci, si catra santulu scaunu, cari stau cu multu mai susu, de catu oblegatiunile cele noue fata cu omenii, cari nu lu-potu oblega nisi intr'una privintia, pentru ca crestinulu nu e indetorit nici odata, a promisi, se faca reu si se comita pecatu. — Acesta se fia sensulu epistolei autografe a lui Piu IX. catra Franciscu Josif. Diamu scirile acestea cu tota reserv'a, fara a produce arguminte pentru seu contra advereturui loru. Pote ca vomu capeta desluciri indirekte d'in partea oficisoa, ca-ci de la personale nemidlocitu interesate: de la imperatulu Austriei, santulu parinte, si de la arcepscopulu Haynald nu potemu presupune, ca voru descinde in arena publicatii, spre a chiarificare publiculu curiosu despre starea lucrurilor.

## Varietati.

\*\* (Bibliografia.) Cursu de poesie generale de I. Helia-de Radulescu. D'in acestu cursu anuntiatu de mai nainte, este de sub tiparul partea lirica, ce forma unu volumu de 30 cole. Aceasta cuprindem materi a urmatoria: I. Despre geniulu limbelor. II. Tractatu de versificatiune moderna si antica; Mesu'a, Ritmulu. — Cesura, hemistipatu pana la diece silabe. — Endecasihabul — picioare seu pede, trocheal, sambalu, dactilulu — Ditirambii. — Versificatia biblica. III. Poema didactica. IV. Sufice. La Vinere. — La Amanta. — Fragmentu. V. Lamartiniene: Isolamentul — Sovenirea — Ser'a — Disperati'a, Provedinti'a ca Omuhaculu — Ruga de sera — Tomu'a — Resbelulu, — Prunculu si Betranulu, — Rug'a Pruncului, — Himnu la Dorere — Poetulu murindu. VI. Imitatiuni: Lamentu amoro-su, — La Elvir'a, — Erato, — 30 Augustu, — La temele lui Carolu IV — Margerit'a — Cavalerulu Togenburg — Danubulu in mania — La Victoru Hugo. VII. Tergoveascene; Cant. Diminetiei, — Poesia — O nopte pruruinele Tergovistei — Cutremurulu — Fragmente, — Predica la 1848 — Adio la Patria — Sant'a cetate — Domnulu Puteriloru — VIII. Intime: Serafinulu si Cherubimulu — O voce — La Istru — La Elen'a — La Maria. — Primulu baciul — Buchetulu de miresa — Portretulu — La Schiller. Doritorii se voru adresu la librariile Danielopolu si Ionide, si insu-si la autorulu, piet'a Episcopiei. Pretiulu primului volumu este de 10 lei nuoi seu o jumetata de napoleonu. Cumperatorii si-lasa numele inscris si se indetoredia a luu si urmatoriele trei volume. Chartistele nu se potu da desparechiate, era pretiulu loru se respunde cu primirea fie-caruia volumu pentru sub-scriptori d'in capitala, pentru cei d'in alte parti se tramita valoarea de 20 lei noi seu unu napoleonu de odata la cererea primului volumu, de nu voru fi subscrisu la corespondintii autorului.

\*\* (Calea ferata d'in Transilvania.) Distanti'a dela Aradu pana la Radn'a e cladita, lucrurile supraficiale sunt

gata pana la Ilia m. Proprietarii vineloru d'in pregiuru voiesc a petitiuna la ministeriu, ca lini'a Aradu-Radn'a se prede comunicatiunii inca nante de a se inchia la lucrurile pre lini'a intreaga. E cunoscutu, ca ministeriul vre se deschida calea ferata numai atunci, candu va fi gata pana la Alb'a Juli'a.

\*\* (Multiunita publica.) Oficiul scolei principale romane d'in Lapusiu ungurescu se afla in placu'a pusetiune de a poti aduce la cunoscinta o publicu cetitoriu marinimos'a si natiunalea fapta a onorabileloru redactiuni „Romanulu“, „Gazet'a Trniei“, „Transilvania“, „Archivulu“ si „Amicul poporului“, — cari au binevoito a-i dona cate unu exemplarul d'in numitele diurnale, pre semestru primu a. c. Pentru acesta marinimositate li se aduce numiteloru o redactiuni cea mai adanca multiunita publica d'in partea oficiului scolaru d'in Lapusiu ungurescu.

\*\* (Falcianu, directorul generalu al telegrafelor si postelor d'in Romani'a) a sositu in Berlinu, spre a negocia unu tratatu postalu intre confederatiunea de nordu si Romani'a. Atare tratatu promite folose mari pentru comunicatiunea postala catra si d'in Turci'a, Greci'a si Oriinte.

\*\* (Procesu de presa contra diurnalului oficialu Wiener Ztg.) Pre cum se vorbesce, preste putienn vomu avde de a face cu unu casu extraordinariu. Procuratorulu statului vre se intenteze procesu de presa contr'a diurnalului oficialu „Wiener Ztg.“ pentru o declaratiune data de doui capitani, cari oferisera redactorului dela „Sonn- u. Mont Ztg.“ duelulu.

## Sciri electricre.

Parisu, 4 iuniu. Unu cerculariu a ministrului de resboiu impoteresc pre comandantii corpurilor a opri pre acei soldati, cari se porta reu seu sunt bativi, se porte arme afara de sierbitiu.

Berlinu, 5 iuniu. Diet'a imperiala a primitu proiectul regimului despre pensiunarea oficiarilor schleswig-holsteiniani de mai nainte. Mai de parte s'a primitu proiectul de lege despre garantarea partiala a camatelor pentru navigarea Selinei, si tratatulu postalu germano-elvetianu.

Vien'a, 30 maiu. Era-si au sositu doui deputati d'in Cret'a, caror li s'a opritu debarcare in Pireau. — Pre sicsulu de la Marssi lenga Aten'a se voru forma castre de exercitiu sub comand'a regelui.

Florint'a, 5 maiu. Scirile despre misiunea contelui Pasolini, Mari si a altorui deputati si senatori, pentru Rom'a, sunt nefundate. — Camer'a continua desbaterile despre darea de venit. Ministrulu propune, ca titlurile de renta, cari se afla in tiere straine, si suna pre numele cutarui-a, se se elibereze de acesta dare.

Constantinopolea, 5 iuniu. Diuariulu turcescu „Medjoumai Meariff“ scrie, ca port'a s'a avizatu pre cale telegrafica, ca oficiul de vama d'in Trapezuntu a confiscat 41 lade implete cu arme, cari veniau d'in Rusi'a. — „Levant Herald“ scrie, ca Sultanulu a pusu chiosculu seu d'in Hunkiar Skelessi la dispusestiunea principelui Napoleonu. — Sultanulu a primitu eri pre viceregele d'in Egiptu, care fui mai tardu visitatu de fratele Mustaf'a Fazil pa'sa si va pleca asta sera la Bruss'a.

New York, 27 maiu. Democratulu Woolley arestatu pentru crim'a, de a fi corruptu pre senat. Woolley refusa de a respunde la acista incriminare. — D'in Mesicu, 17 maiu, se scrie, ca insurghintii ocupati muntii d'in giurulu Pueblo si au primitu reginte pre generalulu Marquez.

Vien'a, 5 iuniu. Cas'a deputatiloru. Kaiser si Sun vorbescu in sensu ultraminișterialu. Petru si ministrul Berger si pre Beust pentru aperarea de ctiunii de presa, si dice, ca dupa nechiaritatea caselor meza nechiaritatea regimului, regimulu inca vorba banerotulu; delaturarea deficitului nu se poate merge prin paragrafi si prin inteleptiunea doctorilor acum numai unu provisoriu e posibil. Ziembowski apera pre magiari, cari nu sunt obligati solvi nimicu, ceea ce au prestatu pana acum, si sunt cu totul o numai d'in oportunitate.

Vien'a, 5 iuniu. Fatia cu incercările unu diurnale, a face cestiune politica d'in infinitarea consulatelor straine, „Wiener Abendp.“ declară prin inchiaarea tratatului comercial cu Francei, midilociu infinitarea consulatelor straine paralele interne; favorulu acesta e concesu si cel mai mare poteri. Consulatele se infinita numai d'in spepte comerciale si nu spre a favorisa oarecare teri singurala.

Vien'a, 6 iuniu. Maiestatea sa imperiale se sosi luni aici. — Asta di cercetă imperatulu pre cipele Napoleonu, dupa aceea facu acesta comunitatea la imperatulu si la toti arci-luci. Dupa amestecul se tenu pranliu splendidu in otelulu ambasadorului, la care au fostu invitati: Hohenlohe, Beust, Andre Festetics, Kuhn, Becke, Potocki, Bellegarde, Tegetthof, reprezentantele Turciei si alu Wirtemberg personalul ambasadurei francese. Principele va pleca luni catra Pest'a; pre mane e invitatu la mesajul peatesca d'in Schöbrunn.

Vien'a, 6 iuniu. In senatulu imperialu se debute unificarea detorielor de statu. Ministrulu pre siediute Auersperg declară, ca de se voru primi clusele majoritatii, regimulu de fatia nu le va exista. La votizarea nominala se respinge propunerea majoritatii cu 113 cont'a 46 voturi; er propunerea emendata a minoritatii cu contra 58. Propunerea emendata a minoritatii, langa care se alatura si a lui, se primeste in sensulu urmatoriu: Toti detorielor fundate de statu, a fara de sora d'in 1854 si 1860 si imprumutul de dare d'in 1863 se transforma in detoria unifica de 5%; de la acesta se solvi una dare de 6%, care nu se poate urca.

Petruburg, 5 iuniu. Unu ucasu imperialu publica pre langa catre-va restriingeri amnestia paralela criminalistii politici. Strainii d'in Sibiri a voru fi agitati si tramesi in tiera straine, de unde nu se potu rentorce in Rusi'a. Polonii condamnati, cari au trecutu preste 20 ani, se potu rentorce in patria la

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: ALESANDRU ROMANU.

## Comunicatiunea drumurilor de feru.

### Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
„ Posionu	„ 10 „ 24 „ „ 10 „ 51 „ „
„ Neuhaesel	„ 1 „ 23 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ noptea
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m. „ 6 „ 31 „ deman.
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „ 9 „ 14 „ „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ noptea, „ 2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisior'a	„ 3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „ „
„ Jasenova	„ 8 „ 4 „ „ *)
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „ „
Sosescu in Basiasiu	la 9 „ 10 „ „

\*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

### Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Basiasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „ „
„ Jasenova	„ 7 „ 6 „ „
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „ „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem.
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ noptea, „ 12 „ 53 „ diu'a
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ 9 „ 30 „ „ ser'a
„ Neuhaesel	„ 1 „ 52 „ diu'a, „ 1 „ 8 „ noptea
„ Posionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.
Sosescu in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ „ 6 „ — „

\*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

### Jasenov'a-Oraviti'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute deman'ti'a.
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „

Sosescu in Oraviti'a la 10 „ 57 „ „

### Oraviti'a-Jasenov'a.

De la Oraviti'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediasi.
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „

Sosescu in Jasenov'a la 6 „ — „ „

### Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „
„ Puspok-Ladany*)	1 „ 58 „ „ dup. med.
Sosescu in Oradea	la 4 „ 38 „ „

\*) Cale laterale due la Dobritinu, unde sosescu la 3 ore dupa mediasi.

### Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute deman'ti'a
Sosescu in Puspok-Ladany*)	12 „ 48 „ diu'a

„ Czegléd „ 5 „ 41 „ „ ser'a

„ Pest'a „ 8 „ 37 „ „

„ Vien'a „ 6 „ — „ „ deman'ti'a

\*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

### Vien'a-Aradu.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „
„ Szolnoca	la 11 „ 2 „ „

Sosescu in Aradu la 5 „ — „ „ ser'a.

### Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute deman'ti'a
„ Solnoca	la 4 „ 22 „ „ dupa mediasi.
Sosescu in Czegléd	